

INTERVIEW De man achter de kapotte windmolens op Schoteroog

Ooit zaaide hij tarwe, nu zet hij windmolens neer

Een agrariër met een windturbine op zijn land is niets bijzonders, maar Okko Kaan (78) is een geval apart. Vroeger verbouwde hij tarwe, nu zet hij windmolens overeind, van Noord-Holland tot Kaapverdië. Met een fijne neus voor goede handel vond hij zijn weg in de windenergiesector.

Willemien Schenkeveld
w.schenkeveld@mediahuis.nl

Haarlem ■ Wie is toch die eigenaar van de sinds jaar en dag jammerlijk stilstaande windmolens op Schoteroog in Haarlem? Het antwoord op die vraag is te vinden in Anna Paulowna, een stil dorp in de polder tussen Schagen en Den Helder.

„Er staat een wat koude wind”, zegt Okko Kaan als hij me verwelkomt. „Ik vond het toch wel lekker op de fiets”, reageer ik. Kaan: „Nee, het is toch echt een koude wind.” Kortom, stadsbewoner ontmoet agrariër.

Kaan woont nog steeds waar hij werd geboren, aan de Kneesweg, een lange polderweg met velden tarwe en aardappelen tot aan de

horizon. Maar zelf bezit hij geen akkerland meer, alleen de rietgedekte villa en de grote tuin eromheen. En een paar windturbines die verderop staan te draaien. Daar begon het mee, halverwege de jaren negentig.

„Ik zei tegen de anderen langs de weg 'we hebben plannen met wind, praten jullie mee?'. Maar lang niet alle collega-agrariërs bleken geïnteresseerd. „Twee kwamen helemaal niet, eentje zei 'Nòh, ik moet eerst nog maar eens zien wat het wordt met die windenergie...' We bleven met z'n vieren over.”

Extra inkomsten

Sinds 1998 draaien er acht windmolens, een constante bron van extra inkomsten voor wie wel besloten is te stappen. „Die anderen kijken je een beetje scheef aan”, zegt

Kaan. Want de 10kV-kabel ter plaatse is vol, dus extra turbines kunnen er niet meer bij aan de Kneesweg.

Hoort hij de turbines eigenlijk? Niet veel. De dichtstbijzijnde staan op plusminus 450 meter. „Alleen als het weer verandert, en de luchtdruk daalt. Dan loopt het geluid verder.” Het is net als bij de trein - het spoor tussen Anna Paulowna en Schagen ligt twee kilometer verderop. „Mijn opa zei het al: 'als je de trein hoort, krijg je regen'. Dus dan hoor je ook de turbines.”

Opjutten

Verder, vindt hij, is het bij windturbines een kwestie van 'sommige mensen willen ze horen'. Zoals de bewoners van een huis verderop die dreigden met rechtszaken toen de windturbines in 2009 werden vervangen door grotere. Kaan moest hun huis voor een flink bedrag kopen, anders gingen ze naar de Raad van State. „Ineens hadden ze vreselijk last van die turbines. Ze hadden zich laten opjutten door een 'adviseur'.”

Maar goed, dat terzijde. Deels gedwongen, deels door toeval bleef het niet bij de acht turbines. In 2000 verkocht Kaan vanwege ernstige rugklachten zijn akkerbouwbedrijf en op zijn 56e had hij dus niets meer omhanden.

Hijsmeeester

Tot hij een uitnodiging kreeg van een oud-medewerker van Micon, het bedrijf dat het windpark langs de Kneesweg had gebouwd. „Die jongen was voor zichzelf in windturbines gaan handelen en had er twee verkocht in Schotland. Hij zegt 'joh, heb je geen zin om mee te gaan naar Schotland en die dingen overeind te zetten?' 'O', zei ik, 'dat vind ik wel leuk werk'. Er ging nog een monteur mee en een hijsmeeester.”

's Avonds in de pub hadden ze het over de 'wind-business'. Hoe de eerste generatie kleine windturbines

Windturbinehandelaar Okko Kaan uit Anna Paulowna.

FOTO MARC MOUSSAULT

„Sommige mensen willen de molens horen”

„Toen ik hoorde hoeveel winst er op tweedehands turbines te maken is... ik verschoot ervan”

was zijn tijd wel had uitgediend. Zodra de rijkssubsidie er na negen jaar 'af ging', vroegen eigenaren nieuwe subsidie aan voor grotere turbines en werden de oude gedemonteerd en verkocht.

Tweedehands

„Toen ik hoorde hoeveel winst daarmee te maken is... ik verschoot ervan. Ik zei, 'jongens, zitten we hier in dat Engelse rotweer te zwoegen, als ik het zo hoor, kunnen we het beter anders aanpakken. Dan starten we toch een handel in tweedehands turbines?' Die monteur wilde ook wel, die werd m'n compagnon.”

„Zodoende ben ik erin gerold. In 2005 zijn we begonnen. Heel veel van die kleine turbines gingen naar het Oostblok. Wij haalden ze neer, reviseerden ze en verkochten ze. Die handel ging fantastisch. Prachtwerk. Eerst ging het om 250kW molens, tegenwoordig gaan ook de 900 kW molens er steeds meer uit. Later zijn we ons ook op onderhoud van turbines gaan richten. We hadden twaalf monteurs in dienst, goeie jongens, en mijn vrouw deed de boekhouding.”

Na een aantal jaren stapte zijn compagnon, net als hijzelf een oud-agrariër, uit Green Energy Services. „Zijn hart lag toch meer bij de koeien. Hij heeft het bedrijf van zijn vader gekocht.” Zelf stopte hij in 2018 ook, om gezondheidsre-

denen, het bedrijf leverde te veel stress op. Nu doet de 78-jarige puur nog wat hij leuk vindt.

In Friesland, in Zeeland, in Noord-Holland bezit hij windturbines. Soms relatief klein grut, zoals 23 verouderde turbines die in 2015 kon overnemen van Nuon. In dat pakket zaten ook de tot stilstand gekomen Haarlemse molens (zie kader).

Maar ook zit hij in Spuisluis, de zes indrukwekkende turbines die sinds kortdraaien langs het Noordzeekanaal in IJmuiden. „Daar ben ik met een gelukkie in gekomen.” De provincie had als regel dat nieuwe windparken alleen mochten worden ontwikkeld als tegelijk solitaire turbines werden verwijderd. Kaan leverde een paar van zijn 23 Nuonturbines in, en bezit nu financieel gezien een driekwart megaturbine in IJmuiden. „Een perfecte locatie, het wordt een toppark.”

Maar nog veel meer wind staat op Kaapverdië. Op een platgewaai-de stormhoek van het eiland Santo Antão staan twee turbines als een razende stroom op te wekken en die zijn, sinds het begon met een onverwacht telefoontje, voor de helft van Kaan.

Onzekere deal

Een Nederlands bedrijf dat twee tweedehands windturbines naar Kaapverdië had verscheept, ging failliet. Green Energy Services nam

de klus over en zette de turbines overeind. „Later werd ik door de curator gebeld dat 51 procent van het failliete bedrijf te koop was. Er waren twee andere gegadigden, mensen uit de financiële wereld. Zij wilden met mij bellen voor inlichtingen. 'Het is een onzekere deal', waarschuwde ik ze met enige nadruk. Ze haakten af. Toen kon ik mijn bod aan de curator naar beneden bijstellen. Kijk, dat vind ik leuk werk”, grinnikt Kaan.

78 jaar is hij, maar nog niet uitgebouwd. Volgende week gaat hij

met een compagnon een grote turbine neerzetten in Zeeland, hij wil in Haarlem vier Nuon-turbines vervangen door nieuwe molens en hoopt eens een windparkje in Friesland tot leven te wekken. Het zijn goede tijden voor wind, want door 'meneer Poetin' zijn de stroomprijzen hoger dan ooit. Los daarvan heeft hij er plezier in. „En wat je leuk vindt, dat kost je geen moeite.”

Dit verhaal is tot stand gekomen met steun van het Haarlems Mediafonds.

'Ik hoef niet veel te verdienen aan die Haarlemse windmolens'

Windturbineondernemer Kaan kon de vier windmolens op het Schoteroog in 2015 om niet overnemen als onderdeel van een pakket van 21 afgeschreven Nuon-turbines. Hij nam die op zijn Noord Noordwest Wind. De Haarlemse molens, vrij kleine exemplaren uit de jaren negentig, stonden op dat moment al een jaar stil. „Er was denk ik na genoeg geen onderhoud meer aan gepleegd”, zegt Kaan. „De logboeken - die in een turbine ho-

ren te liggen - waren zelfs zoek.” Opknappen had geen zin, en er werd gemikt op vervanging. Tot dusver is dat er niet van gekomen, onder meer omdat de provincie tot voor kort strenge regels hanteerde voor wind op land.

Kaan wil op Schoteroog graag twee honderd meter hoge turbines neerzetten - hoger kan niet goed in verband met Schiphol. In totaal kan dan 2 megawatt stroom worden geoogst, twee keer zo veel als vroeger.

De gemeente heeft een overleg georganiseerd met onder meer bewoners uit de wijk Land in Zicht bij Schoteroog. Die zetten zich tegen hoge windmolens bij hen aan de overkant.

Kaan hoopt dat de bewoners bijdraaien. „Als ik eenmaal uit de gemaakte kosten ben, wil ik de molen voor een bescheiden vergoeding aan de omwonenden overdragen. Ik hoef niet veel te verdienen aan dit Haarlemse project”, zegt hij.

De vier stilstaande windmolens aan Schoteroog

ARCHIEFFOTO UNITED PHOTOS/TOUSSAINT KLUITERS